

GUNNERSKE

GUNNARSKOGS BYGDELAGS TIDNING

FÖR ALLA MED KÄNSLA FÖR BYGDEN   Pris: 35:-   NR 4:2016

Vinternummer 2016

Gunilla och Thorgny Larsson -Lantz. Se sidan 6

Ordförarn har ordet

Sen sist så har vi jobbat med att skapa opinion och med Arvika kommun för att försöka bättra vår relation och hitta gemensamma förbättrings-områden; vi är en bit på väg men långtifrån framme där vi vill vara.

På nåt sätt måste vi inom en snar framtid få reda på hur våra skattepengar används och på längre sikt få ett större inflytande över dem!

Det vi nu har på agendan är

* Järvenskolan (högstadiet), i skrivande stund vet vi inte hur det gick. Förslaget från oss är i grova drag att bevara Järven som det lilla alternativet med profil eget företagande och i närtid använda som buffert för att renovera Central efterhand.

* Gunnebo (mat från eget kök och möjlighet till parboende)

* Farliga vägpatrier (t ex bron Lindvallslia)

* Hastighet förbi Järvenskolan, kör försiktigt!

* Förbättringar vid kommunala anläggningar (tex staket utgång Tväruds gy-sal, bra att det gick att ordna så snabbt!)

* Busskort för elever; rättigheter till detta för alla + lika för transport TILL Järven som FRÅN Gunnarskog till andra skolor.

* Generellt: lika behandling stad-landsbygd!

Övrigt: Gunnarskogskalendern blev en succé! Vi beställde 200 st till att börja med men fick ganska snart köra 200 st till, totalt sålda 400!! Vi tackar sponsorer, tryckeri, fotografer och kunder; Gunnarskogsfonden har fått ett rejält tillskott!

Ronny Olsson

GünnerskeNytt

Nummer 4, årgång 23, 2016

Ansvarig utgivare:

Ronny Olsson

Gunnarskogs Bygdelag

Tel: 0570-322 28

Bg: 5035-7847

För medl.avg Bg: 819-2460

Redaktionskommitte:

Willy Ekmark

Therese "Tess" Olsson

Jan-Olof Magnusson

Bo Eriksson

Märta-Lisa Magnusson

Linda Magnusson

Ronny Olsson

För annonsering kontakta Maja Olsson

Tel: 0570-77 00 96

Annonspriser:

1/5 sida 375 kr

1/4 sida 550 kr

1/2 sida 825 kr

1/1 sida 1100 kr

Annonser kan även mailas direkt till:

jom.gillen@hotmail.com

Insändare, artiklar m.m

mottages med tacksamhet!

e-post: redaktion@gunnarskog.nu

hemsida: www.gunnarskog.nu

Utkommer med 4 nr/år

Upplaga denna gång 750 exemplar.

Medlemsavgiften är 150 kr /år fr o m år 2017

Prenumerations-/medlemsavgift är 130 kr. Sätt in avgiften på bankgiro 819-2460 (Swedbank)

Tidningen är politiskt och religiöst obunden.

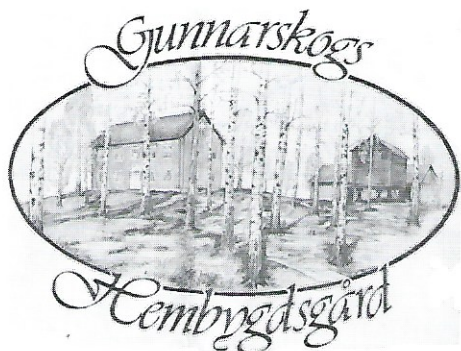
Framställd av:

Redaktör Jan-Olof Magnusson

e-post: jom.gillen@hotmail.com

Evenemang och kungörelser

Välkomna till Gunnarskogs
hembygdsgränd 2017

Lörd 21/1 4/2 18/2 4/3 18/3 1/4

Hantverk & handarbete Kl 10-13

Günnerskedialekt Kl 14-16

Ta "neste" mä se bjur vi på kaffe/the.

Hembygdsföreningen

Vassvikens Motorservice

Service o rep av allehanda småmaskiner som
motorsågar, gräsklippare, utombordare etc.

Även försäljning av
nya maskiner och tillbehör.

Slipning av motorsågkedjor o svärd.

För er som inte har möjlighet att komma med
era maskiner så kan jag hämta upp
mot en avgift.

Ring Stefan 0570-33126 070-2415602

Service med garanti-
TV, stereo o hemelektronik, parabol o
antenn

Lars-Erik Persson
Fallängsvägen 39, 67151 Arvika
Tfn. 0570-71 14 70
Mobil: 070-650 99 29

Vi har ett stort
hjärta för
trycksaker!

Med vår produktion i offset eller digitaltryck
kan vi hjälpa dig ta fram trycksaker i både små
och stora upplagor efter dina egna behov.

Vi producerar allt från flyers, affischer,
böcker, tidningar, visitkort, brevpapper,
kuvert, etiketter m.m.

Tel: 0565-140 50
info@ramstromstryckeri.se
www.ramstromstryckeri.se

**RAMSTRÖMS
TRYCKERI**

Allt från grund till tak

**Mangskogs Bygg och
markprodukter AB**

Tfn: 0570-910 11

De äldres dag

En solig onsdag i september var ett 20-tal livserfarna Gunnarskogsbor på resa till hembygdmuseet i Nysäter, Esters kafé och Långseruds kyrka.

Vid museet nära marknadsbodarna i Nysäter mötte vi guider som visade oss samlingarna. De var tematiskt uppställda, ibland också miljöer. Temat polis visade bla ett bankrån i Nysäter under sena 1900-talet. Bland alla miljöer fanns en damfrisering och smedja. Tillsammans med guidernas berättelser blev det liv kring alla föremål och miljöer.

Lunchen vid Esters kafé var god och många passade på att fynda på höststret bland växterna.

Sista stoppet var Långseruds kyrka och kyrkogård. Kyrkan har rötter sedan medeltiden, den nuvarande är en rödmålad spånklädd korskyrka. T.ex är dopfunten i bruk sedan 1200-talet och varje århundrade har satt sina spår i kyrkorummet. Kyrkan har en fristående klockstapel.

Efter en dagstur i norra Säftebygden vände så bussen åter till Gunnarskog med nöjda resenärer. Stort tack till Karin Johansson som var ansvarig för reseplaneringen!

Günnerskinger vid Långseruds kyrka.

Text och foto: Alf Dahlberg

Redaktörens slutord

Med detta nummer av G-nytt tackar jag för mig. Jag tillträdde som redaktör för GN i nr 1 2010 så det har blivit 36 utgåvor som jag och mina kolleger på redaktionen har producerat.

Jag slutar nu eftersom min kropp protesterar mot allt sittande vid datorn. Jag har fått lite för många krämpor för att det ska kännas bra. Nu får någon annan ta över och jag önskar denne lycka till med uppgiften. Och trots allt - det har varit roligt att jobba med tidningen!

Jag vill också ta tillfället i akt att tacka alla skribenter som bidragit till G-nyttets popularitet och framgång.

Och så önskar jag alla läsare, skribenter och redaktionskolleger en God Jul & Gott nytt år.

Jan-Olof Magnusson

STAVNÄS - GLAVA
FÖRSÄKRINGSBOLAG
ARVIKA • EDA • GRUMS • SÄFFLE KOMMUNER

Det är vi som hjälper dig!

Vi erbjuder en prisvärd försäkring med en av marknadens lägsta grundsjälvrisker.
Välkomna!

Klässbolsvägen 24 • 671 95 Klässbol • Tel/Fax 0570-46 44 40
www.sgforsakringar.se

Tack alla kunder för den fina placeringen!

Vi kom på andra plats bland Sveriges alla banker i
Svenskt Kvalitetsindex undersökning och det är vi
våldigt glada för.

Tack för förtroendet, vi lovar att fortsätta jobba
hårt för ditt och bygdens bästa.

Präst på livstid

Intervju med Thorgny Larsson-Lantz som nyligen gick i pension efter 35 år som kyrkoherde i Gunnarskog församling

När man pensioneras går man in i en ny fas av sitt liv. Kommer du fortfarande att vara aktiv innanför kyrkan eller har du andra saker du vill prioritera?

Jag valde att bli pensionär när jag fyllde 65 och det är, man kan inte säga annat, en ny fas i livet. Att jag fortsätter i kyrkan är självklart. Jag är prästvigd och förblir präst. Man pensioneras bara från sin tjänst. Det finns bara tre sätt att sluta som präst: man dör, avsäger sig rätten att utöva prästgärningen eller döms att inte ha rätt att utöva den.

Vad menar du mera konkret när du säger att du fortsätter i kyrkan?

-Jag är redan återanställd på 20%. Jag biträder kyrkoherden inom hela pastoratet. Men jag har inte församlingsansvar.

Thorgny kommer att engagera sig aktivt i kyrkans sociala arbete, dess diakonala sidor, att "bry sig om sin granne" som han uttrycker det, och "hoppa in vid behov". Thorgny är dessutom ideellt engagerad och sitter bland annat i styrelsen för Hembygdsföreningen. Han är hedersmedlem i Gunnarskogs Bygdelag, medlem i GIK, Röda Korset och Arvika golfklubb. Han gläder sig över att ha fått mera tid nu, särskilt till att spela golf. Vid det här laget kommer hustrun Gunilla in i köket, där vi sitter och spelar in intervjun, och Thorgny hävdar att han också har tänkt sig att delta mera aktivt i skötseln av prästgårdens trädgård.

Skulle du kunna tänka dig att engagera dig politiskt?

-Ja, men inte partipolitiskt. Att vara kristen är att vara politisk: "Ske din vilja såsom i himmelen så ock på jorden". Men en präst är allas präst, så det kan innebära svårigheter att vara partipolitisk. Att vara politisk är dock svårt att komma undan. Jag utgår ifrån evangeliet. Evangeliet är politiskt.

Prästparet Thorgny och Gunilla Larsson -Lantz

Hur känns det att köra på landsvägen, förbi kyrkan som en gång var "din"? Upplever du det som en identitetsförlust?

-Men det är fortfarande min församlingskyrka. Jag bor ju här, jag är församlingsbo, därför är det också min kyrka. Jag har fortfarande nycklarna kvar. Det är av praktiska skäl och har något med larm att göra, men det betyder också något psykologiskt.

Thorgny var mentalt förberedd på att sluta men tycker också det är fint att fortfarande vara efterfrågad.

Det är antagligen inte lätt att lyfta fram något som betytt mera än något annat för dig under din tid som präst hos oss - men ändå?

-Jag avstår från att nämna någon bestämd händelse. Det poppar upp olika händelser med både glädje och sorg. Men varför skulle jag välja någon bestämd? Bland de kyrkliga handlingarna vill jag dock framhäva dopet. - Varje dop är en höjdpunkt, en ny liten medlem i Guds familj. Varje liv är värdefullt.

Gunnarskog är ett fantastiskt ställe att vara präst på, sammanfattar Thorgny. Både han och Gunilla är tacksamma för den tid de har fått verka som prästpar i bygden.

Text: Märta-Lisa Magnusson

Foto: Willy Ekmark

En tavla väcker minnen

Det var vårvinter 1942. Världskriget rasade i vår närhet. Den lilla byn Bortan låg nära den norska gränsen, vilket medförde att en "mental" osäkerhet och oro kunde märkas bland den vuxna befolkningen. Okända, främmande personer sågs med misstänksamhet, och föranledde direktrapport bland folket i byn.

Så en dag hände det att en främmande dam stannade på bron över älven, som rann genom byn. Av vilken anledning? Hon föreföll ha ett märkbart intresse för omgivningen. Larmet gick! Det ansågs att jag som barn skulle vara lagom oskyldigt nyfiken, varför jag sändes ut som spanare! Det visade sig att "tantan" var en konstnär från Arvika som hade fastnat för motivet; porlande vatten – dammluckor och timmervältor med smältande snö. Mina barnaögon såg skissen mest som en massa streck hit och dit, absolut ingen likhet med motivet! Tanken om en misstänkt person kunde nog avskrivas.

Ester Olofsson Grans målning av bron vid Lövjöns utlopp i Bortanälven.

Åren gick och vid ett besök i staden fick jag syn på en målning i fönstret på Arvika Pappers och Konsthandel. Nu såg jag att motivet var bron över älven nedanför mitt hem!

Tavlan har i många år funnits hemma hos mig till minne från barndomens by. Inte minst påminns jag om de personer som levde och bodde efter den slingrande grusvägen upp mot Ekhöjden.

Minnet av Ragnar i Överstugas sångövning, när han provade sin fina tenor, inför manskörens framträdande – Mor Emma med spinnrock, gitarr och de gamla läsarsångerna – Emma vid Dammen och de goda kakorna – Maja på Åsen med de välfyllda karamellskålarna – Kalle Kull, som jag varje långfredag "provkastade" påskbrev hos och sedan fick utlåtande om – Selma med cittran, dragspelet och hallonsaften!

Vägen på tavlan slutar där, men nu har minnet triggat igång och många ytterligare färgstarka personligheter passerar förbi till glädje och åminnelse!

Ulla Nilsson (född Vadman) Körn i Bortan

Obs! Nästa manusstopp 15 februari

Gunnarskogsfonden

Förutom de vanliga kondoleanserna, privata gåvorna och återbetalning av lån så har Gunnarskogskalendern gett ett ordentligt tillskott, ca 35000 kr.

Stort tack till alla!

Konto	89 424:-
Fond	34 832:-
Totalt	125 256:-

Styrelsen Gunnarskogs Bygdelag

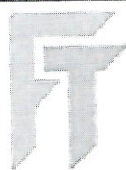

Vågrätt

1. Han tillverkar vissa sittunderlag bl.a.
13. Sådana blir väl ofta törstiga.
14. Dennis Toresson.
15. Ryssja.
16. Otrevlig utdunstning.
17. Kan väl även turken räknas som numera.
20. Distriktsmästerskap.
21. Vera Karlsson.
22. Sänder i Italien.
23. Å di som har möe her.
25. "Överläggning" vid å t.ex.
26. Kan vara en protest.
28. Antydd stämning.
29. In.
30. På Island har många påhittats
32. Förhoppningsvis på lottsedel.
33. Täckt hög av rotsaker.
35. Ork.
36. Luftförled.
37. SSS.
38. Sven Gunnarsson
39. Radiotystnad.
40. Förmoda.
42. Iors kompis
43. Elände.
44. Bisysslar.
48. Anordnarna.

Lodrätt

1. De är ofta Hammarbyfans.
2. Sådana som förekommer nu.
3. Den fjärde och den femte.
4. Verkar här efter Stora.
5. Luftvärnet.
6. Vin, dock ej blåst.
7. Tro.
8. Tappade sitt S.
9. Doft som kan förloras..
10. F.d. måttenhet för strålningsdos.
11. Var väl Djingis Khan?
12. Ändra något till lägre nivå.
18. Torka säd i dito.
19. Språklig form utan meter.
20. Lämnar för tillfällig förvaring.
24. För pilförvaring.
25. Med nöje godkänd förr.
27. Tidigt försommarnöje.
31. Sammanställning av händelse.
34. Kan vara av göktyp.
37. Öppen plats för tillfällig handel.
41. Ägirs fru.
45. Våra kronor åtminstone förr.
46. En bässe her ä dä.
47. Lars Rolfsson.

Farmartjänst

ARVIKA

Landsbygdsföretagare i samverkan
Vi utför **Byggarbeten, anläggningsarbeten,
målning, skogsarbeten, flyttning,
gräsröjning.**

Vi har traktorer, grävare mm.
Farmartjänst gör tjänst i stort som smått.
Behöver du hjälp – ring Farmartjänst!

Per-Axel Adolfsson	070 5651131
Rolf Nordling	070 6980146
Anders Bäcklin	070 5334249

PutteByggare

Ålander & Westerskoog

"Från grunden till sista
spiken"

Tfn 070-679 19 00

Vinterkruss

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
13											
14			■	15		■		■	16		
17			18		■	19		20	■	21	
22					23		■	24	25		
26						■	27				
28		■		■	29	30					
31		32			■		■	■	33		
34				■	35	■	36	37	■	38	
39			■	40		41			42		
43			44								
45											

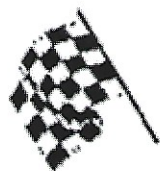
Korsordskonstruktör
Gunnar Lidberg

Ditt förslag till lösning
sändes till:
Maja Olsson, Tvärud
670 35 Gunnarskog
Märk kuvertet
”Korsordet”

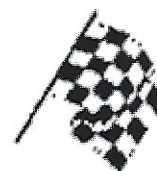
De två först öppnade
rätta lösningarna
belönas med
en penninglott!

Namn.....

Adress .....

Arvika Bilverkstad

Reparerar alla bilmärken, traktorer och släpkärror.
Utför service, kamremsbyte, läser och släcker felkoder.
Jag finns i Lilla Årbotten, Dammyckan. Skyltat från Bygdegården i Årbotten.
Nya som gamla kunder hälsas välkomna.

Lars-Erik, Arvika Bilverkstad
Tfn. 070 632 07 50

Lösning till Höstkryss 2016

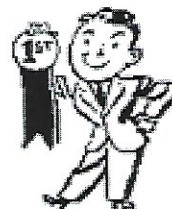
1	P	2	E	3	R	4	I	5	O	6	D	7	S	8	U	9	P	10	A	11	R	12	E
13	O	B	Ö	N	H	Ö	R	L	I	G	E	N											
14	L	E	D		15	O	R		A		16	A	V	G									
17	E	N	I	18	G	T		19	I	N	20	I		21	G	Å							
22	M	I	N	L	A	23	G	D		24	M	25	O	L	N								
26	I	S	G	A	T	A		27	O	S	L	U	G										
28	K	T		T		29	G	30	E	L	E	A	T	S									
31	A	M	32	A	T	I		N				33	G	I	P								
34	R	Ö	M	S		35	L		36	I	37	S		38	O	I							
39	E	B	B		40	H	E	41	L	S	P	42	Ä	N	N								
43	N	E	R	44	V	O	S	I	T	E	T	E	N										
45	A	L	A	G	S	S	P	E	L	A	R	E											

Vinnare:

Maigon Magnusson
Bortan 670 35
Gunnarskog

och

Ruth Andersson Chr
Erikssons v 70
671 42 Arvika

GRATTIS!

PENNINGLOTTEN
KOMMER PÅ POSTEN!

LE DÄCK & MOTOR

MOSSEBERG ARVIKA

Tel: 0570-31101

Bil-reparationer, service, däck,
fälgar, hjulinställning, datafelsökn.
däckhotell, rostlagning mm.

M=CA

Mån-Fre 08:00 - 16:30

Välkomna in! Lasse o Emil

www.lemotor.se

BERGVÄRME.

NIBE

SÅ AVANCERAT ATT
DET ÄR ENKELT.

Låt oss presentera den nya generationen
bergvärmepumpar som kan spara
upp till 80% av dina energikostnader.

GOODMANS RÖRSERVICE

tel 076-8313054

Utför allt inom VVS-branchen

Grön Arena-företag i Årbotten

År 2009 köpte Torunn Tandberg och Kjell Braathen Tomta i Stora Årbotten och flyttade från Oslo. På så vis fick Gunnarskogsbygden två fullfjädrade entreprenörer som har många järn i elden.

Kjell leder och verkar inom flera egna företag i såväl Norge som Sverige med utgångspunkt från den nya bostadsorten. Torunn är mer stationär i Årbotten men tillåter sig att fortsätta sjunga i kör i Oslo en gång i veckan.

De hade lust till ett vackert beläget ställe på landet inom en radie av ett reseavstånd på två timmar och då dyker gården Tomta i Årbotten upp och de slår till.

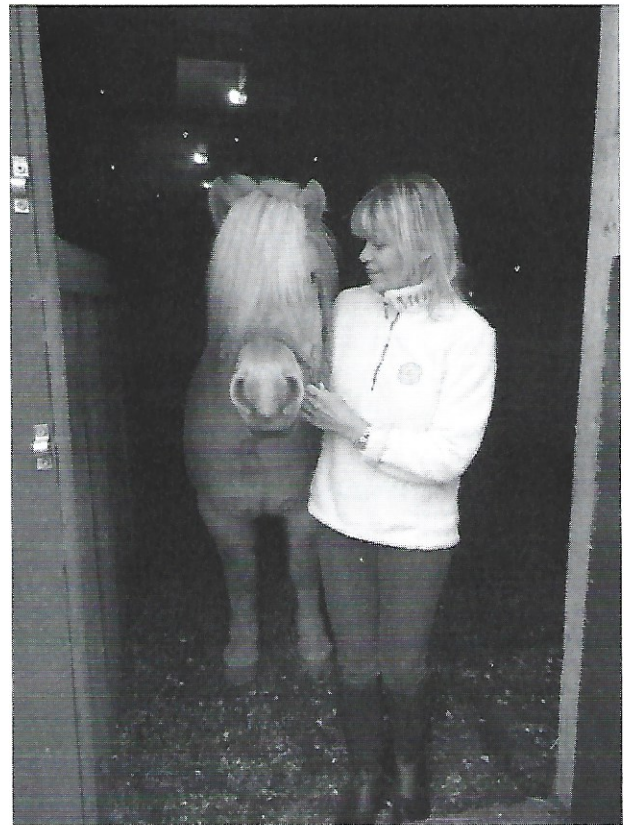
Kjells verksamhetslusta kräver ett särskilt kapitel men här ska det handla om Torunn och hennes idé om vad hon vill göra med gården Tomta.

Efter att ha byggt om till stallboxar för hästar, eventlokaler och inrättat ett litet grishus till fikarum och sadelkammare ansökte hon hos Värmlands Hushållssällskap om att hennes företag "Häst och lantliv i Gunnarskog" skulle få bli medlem i Grön arena. Gården har idag tre hästar, två fjordingar och en Shetlandsponny samt ett 10-tal höns med tupp. Vid besöket möttes vi av två glada hundar en Collie och en Borzoi. I sadelkammaren latade sig katten Leon i bästa fåtöljen.

Efter en godkännandeprocédur blev hon antagen som medlem och återfinns i dag på Värmlandslistan över godkända Grön arena-företag i länet.

Grön arena drivs av Hushållningssällskapen i Sverige. Verksamhetsidén går ut på att skapa nya möjligheter för människor att må bra och få nya perspektiv, allt efter behov och intresse. De anslutna företagen erbjuder olika tjänster inom social omsorg, skola och hälsa/rekreation, där kontakt med natur och djur, kan förändra livet för många.

Torunn har själv upplevt tryggheten och tilliten i förhållandet människa och djur och vill med sitt företag skapa miljöer och möjligheter för människor att i daglig verksamhet på gården Tomta, i kontakt med djur och natur, få det lilla extra som behövs för att må bättre, känna mening och livskvalité.

Torunn Tandberg med en av fjordingarna

Text och foto: Märta-Lisa Magnusson

Målgruppen i Torunns företag är företrädesvis barn och ungdom som inte mår bra av olika orsaker. Även långtidssjukskrivna äldre mår bra av att komma ut i frisk luft och samvaro med djur och människor.

Forskning visar idag att vistelser och aktiviteter i naturen och kontakt med djur har goda effekter på stressrelaterad ohälsa och kan också verka i förebyggande syfte.

Torunn vurmar särskilt för att ungdomar som inte mår bra ska kunna få en möjlighet den här vägen genom hennes företag "Häst och lantliv i Gunnarskog".

För närvarande jobbar Torunn i vikariebanken Vård och omsorg i Arvika kommun men drömmer om att få utveckla sitt företag och realisera sina planer om "Ta in paa tunet" som det heter i Norge.

Rompesnåret

Rompesnåret i folkmun (Rompesnåre) är i dag en öde plats belägen ett stycke in i skogen från Tomtatorpet tillhörande orten Håvilsrudsätra. Enda nuvarande byggnad som finns kvar är en jordkällare som vid första påseende såg ut, att efter lite uppfrächning åter kunna tas i bruk. Redan 1914 kom Ole Arnesen från Lövkjolen född 1887, med sin blivande livskamrat Ida Valrosmon född 1884, båda från norska sidan till Sverige, de bosatte sej på Rompesnåre och bedrev ett litet jordbruk. Till stor glädje föddes snart barnen Julius, Axel, dottern Inga samt lillpojken Oskar och familjen blev fulltalig.

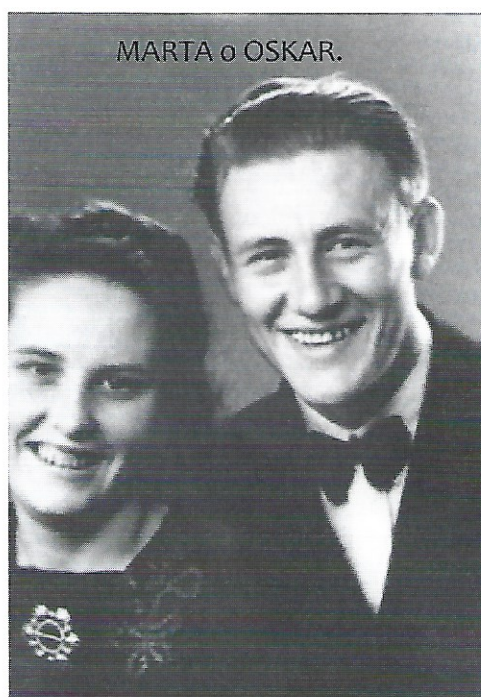
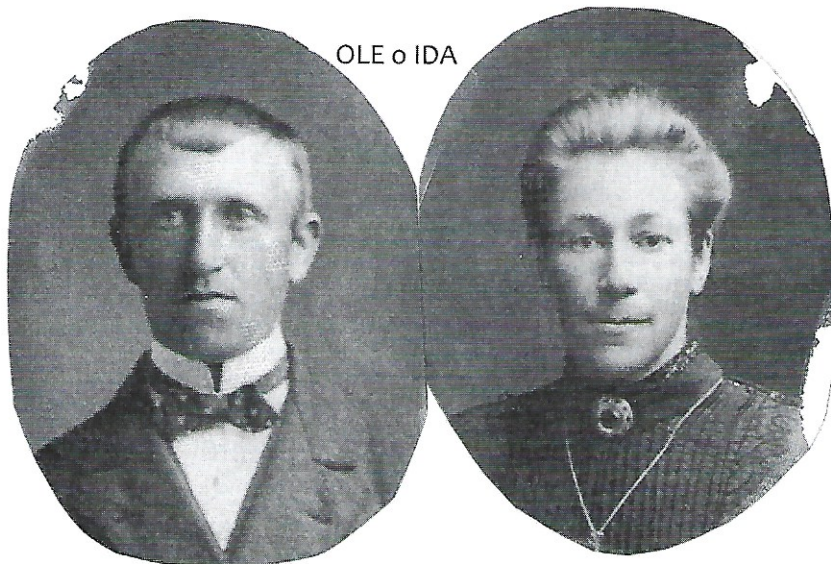
Som vid de flesta ställen på bygden den tiden fanns några kor, höns, får och även en gris att slakta till julen. Man sa att om det fanns potatis, fläsk, kanske några egenhändigt odlade morötter samt lingonsylt, hembakat bröd och mjölk så överlevde man. Den tiden kännetecknades av hårda och knappa villkor, vardagen för den tidens familjer bestod av arbete, arbete från arla morgonstund till senan

kväll. Barnens lott var att från tidig ålder hjälpa till med vad kropp och kunskap förmådde, i många fall ta hand om småsyskon. Leksaker var enkla saker som pinnar och kottar samt vad man hittade i naturen. Göra vattenhjul i nån bäck, med fantasins hjälp kunde man glädjas mycket åt, trots att det inte kostade ett öre.

Sonen Julius tillsammans med hustrun Gina bildade familj och fick så småningom barnen Ragnhild, Sanfrid och Ingeborg. De bosatte sej på gården Kilsta belägen mellan Häljeboda och Bortan. Axel var och förblev den evige ungarlen, en tid bosatt på Haga i Håvilsrud. Han drabbades av en svår sjukdom och dog tyvärr, i en allt för tidig ålder. Enda flickebarnet Inga mötte tidigare, garvade sjömannan Sixten och födde barnen Inger, Siv, Stig, Willy, Ingbritt och minstingen Bo Inge. Familjen bodde en tid i Rompesnårets närmaste

gård, Tomtatorpet men flyttade så småningom till Sandmon i Häljeboda. Yngsta barnet Oskar med hustrun Marta från norska sidan fick tillsammans dottern Mariann. Dom bosatte sej på Solbacka i Håvilsrud, kanske lite speciellt då Oskar ju föddes på Håvilsruds-Sätra.

Paret Ida och Ole fick tyvärr inte leva tillsammans så länge då Ole avled redan 1934. Ida var en kärnfrisk kvinna och fick uppnå en hög ålder, 97 år gammal. En stor förändring i familjen hade då skett med ett betydligt större antal nära och kära, stora som små.

Släkträff i Rompesnåre

I ett småkyligt väder samlades, över förväntan, 21 personer för bildtagning vid utekällaren. En hög bräder och utekällaren är allt som finns kvar av en släktsaga som säkert innehöll stor glädje, många skratt och även ledsna tårar.

På bilden från vänster överst till nederst Bo Inge, Ove, Henrik Lind, Alex, Petra, Yvonne, Julia, Dick, Henrik Brålid, Ann Kristin, Sven Erik, Inger, Bengt, Julia, Ingeborg, Karin, Karl Erik, John Arne, Ronny, Ulf, Per Magnus.

Kjell Kasperson

Närvärmeverket 10 år

18 september 2006 kunde Gunnarskogs Närvärme trycka på startknappen för första leverans av närvärme till kunderna i Stommen. Kunderna är desamma som vid starten för 10 år sedan, Arvika kommun med Gunnebo, Järvenskolan och förskolan, Bygdelalet med fyra byggnader vid Larstomta samt Måns Skärskogs Harvägenfastigheter.

Räknat på hela perioden, 10 år, har 1750 kubikmeter olja ersatts med 10 000 fastkubikmeter rundvirke (vedkvalitet) eller 260000 kubikmeter flis, stjälpått. Det vill säga fossil (ändlig) energi har bytts ut mot förnyelsebar energi i form av skogsråvara som finns runt knuten. Rolf Nordling, PO Ålander, PO Johansson och Anders Cajdert står bakom satsningen.

- Första idén om värmeanläggning kom upp redan 1996, som ett LRF-projekt, säger Rolf Nordling. Ett år senare var flera aktörer inblandade, däribland Arvika kommun. Det hela rann ut i sanden men 2005 kom Arvika kommun, som vid det laget behövde se om sitt energibehov för Gunnebo och skolan, med en upphandling som fyrklövern från Gunnarskog vann i konkurrens med flera hugade bl a från grannkommunen Eda.

Men det började inte bra. När väl själva infrastrukturen som vägar, avlägg, byggnader och värmeledning var färdigbyggda blev det dags för första proveldningen. Det visade sig trots satsning på extern konsult och besök på olika referensanläggningar, att den först inköpta vedpannan hade för låg kapacitet. För att rädda situationen för kontrakterade kunder fick man övergångsvis ta till både olja och kastved för att få upp utgående vattentemperatur till önskad nivå. Så småningom och efter advokatstrider om undermålig pannkapacitet kom finska VETO att installeras. Den pannan klarar upp till 650kWh och håller måttet fullt ut och det är flis som gäller, inte en droppe olja.

Fyrklövern har fyraveckorsschema för daglig tillsyn av anläggningen. Varje söndagkväll samlas man för sotning av pannan. Tack vare den kontinuerliga tillsynen har hittills inte en enda miss i värmeleverans till kunderna uppstått.

Hur pass miljövänlig är vedeldningen?

- Vi har inga klagomål på utsläpp från pannan, säger Rolf Nordling. Rökutsläppet går genom en sk rökgascyklon där de tyngre partiklarna sjunker till botten i förvaringskärlet. Förbränningen styrs till optimal nivå via en sk Lambdasond. Askan tar PO Ålander hand om i sitt jordbruk i Årbotten. Externa kontroller sker genom Inspekta vartannat år. Pannans förbränningsgrad mäts genom Lamdasonden.

2-3 gånger per år hyr man in en flistugg som producerar 900 kubikmeter flis på fem timmar. Tuggen klarar virke med upp till en meter i diameter och hörs med ett dovt muller över byn när den är i gång.

Med den långa värmeledningen gör ni väl en del värmeförluster?

- Nej, inte särskilt mycket, säger Rolf Nordling, endast 3 grader på den 1200 m långa kulverten. När vi mäter på kulverten är utgående temperatur 72 grader och inkommande 42 grader efter att vattnet passerat genom abonnentcentraler i samtliga fastigheter.

Ni tjänar väl grova pengar nu när investeringarna börjar bli färdigbetalda?

- Allting är relativt, svarar Rolf Nordling och tillägger att payoff-tiden för dylika investeringar är på ca 10 år. Med andra ord, det tar ca 10 år innan investeringen börjar ge nettoavkastning (red amn). Vi kan numera ta ut joulön för tillsyningsstimmarna.

Tack vare att vedråvarupriset hållit sig relativt stilla och t o m gått ner under perioden har Närvärmeverket inte behövt höja kWh-priset hos kund sett över perioden. Man står nu också inför nyinvesteringar i abonnentcentraler.

Har ni några utbyggnadsplaner?

- Svenska kyrkan har varit intresserad men kalkylen för att dra ledningar ner till kyrkan går inte ihop. Det blir för kostsamt med alltför lång ledningsdragning, säger Rolf Nordling. Men tillägger han, om det vill sig med projektet

Anders Anders Cajdert - en av fyra delägare.

Lasse, Sara och Welbjörn tar sig fem minuter.

”Västsol” kan det bli tal om ytterligare närvarme till uppskattningsvis en 20-tal villor i slutningen ner mot sjön Gunnern på lönsamt avstånd från Närvarmeverket.

Närvarmesatsningen, observera uttrycket närvarme inte fjärrvarme, har blivit en succé vad gäller miljötänkande, närproducerat och kostnadseffektivt. Deras satsning har även uppmärksamats utanför bygden. År 2014 erhöll fyrklövern ur Landshövdingens hand andrapris i gruppen ”Årets Synnergi-are” Tävligen arrangeras av Värmlands Hushållningssällskap.

Det är bara att gratulera jubilarer, som vann kommunens upphandling för 10 år sedan med den tuffa devisen ”inte en droppe olja”. Och vi från redaktionen säger ”SOTAPÅ”

Willy Ekmark

Denna gång tar vi den sammanlagda längden av alla våra trådhässjor.

I år fick vi sätta upp 17 st till en sammanlagd längd av över 300 m.

Vädret var nyckfullt och det var svårt att få dagar utan ett förargligt eftermiddagsregn. Men några sådana dagar infann sig. Då ringde vi till Sören i Abborrsjön och snart var han på plats med sin Welger-höpress. Den är gammal - ja, nästan antik - men fungerar bra. (Det lär finnas en likadan på norska sidan , mellan Magnor och Skotterud) Åkern fylldes snabbt av doftande, löspressade balar.

Text och foto: Maj Risberg

ICA
nära

Thybergs i Årbotten

Öppet
Måndag - Fredag 9-19
Lördag 9-15
Söndag 12-15

TEL 0570-320 43

Älgjakt i Jarpre

Måndasmôran gjorde vi ôss besväre te å jage
Treskedreve i nolaväre
å da hade Stefan den store turn
te få se den lelle vite tjurn

Torbjörns kvige stöp knall å fall
å vart liggnas bortmä e tall.
Sju älger va dä vesst inne
men sex-tå dôm klarde skinne.. å dä va lätt å tru att
vi hade fått alle sju.

I Tjapphögda va Christian roa
som trudde att Bertil künne trölle.
te å skjute den ene kalven för koa
å flere älger va vesst observera
men tå skjuting va ingen mer intressera.

VVO:s ekonomi lär väre helt kass
för dä ha inte räckt te papper på dass
men tack vare en donation
se finns dä nu der skinkputsardon.

På tisdan va dä Ryggstan som gällde
å ett sköt va dä som smällde
men dä spelte ingen röll
för ingen älg vallt iköll.

Onsdan small dä flere salver
å da stöp dä två kalver
å Christoffer å Hans sköt tjurer
se nu går inte di her å surer.

I Russeree hade nôen sett
drivarer gå liksom litte snett.
Skulle di över Bergsjön vade
änne hade di ärnt sä te å bade?

På torsdan skulle den sjunde älgen tas
nä förutsättninga för jakta gas
men fast vi tog tre drev inna dä vart skömt
såg vi tå älger inte en enda skömt.

GL

Nygårdsdagen 2016

Tack till alla gäster som kom och köpte
lotter och fikade i vårt lilla café. Lotterna tog
snabbt slut men gästerna fick en trevlig pratstund
med varandra under fikat, trots de kalla vindarna i
solskenet.

Den kluriga frågeleken om fåglar tyckte
många var ett roligt inslag. Vi samlade in 1 674
kronor till Operation smile. Det räcker till att
glädja över 300 barn med "Smile Bags" vilka
innehåller spegel, tandborste, tandcreme och
leksaker.

Det känns meningsfullt och roligt att anordna
"Nygårdsdagen" när Nygårdsbarnen, Alfred,
Linnea, Viktor, Lovisa och lilla Olle med liv och
lust går in och fixar med lotterierna och caféet så
att det fungerar. Deras vilja och glädje är stor med
att hjälpa till, så att de utsatta barnen får ett bättre
liv.

Vi tackar våra festfixare "Nygårdsbarnen" och
även ett tack till Johnny som tog en tur med
"Öste-taxin" till Tvare lika uppskattat av de
vuxna som av barnen.

Marianne o Bernt på Nygård

Skicka in material till *Günnerske-nytt!*
OBS. Kom ihåg att skriva ert namn!

Hjälper dig att utveckla ditt skogsägande

- * *Avverkar och köper ditt virke till Värmlands bästa prislista*
- * *Planterar och säljer plantor*
- * *Röjer och gallrar*

Besök oss gärna på vårt kontor, Maskingränd 1, Mosseberg Arvika.
Vi ser fram emot att få träffa dig och bjuder givetvis på kaffe.

Tel: 070-6470154
www.forimp.se
Email: info@forimp.se

Fiber på väg norrut

I slutet av oktober grävde Elevio ner ny elkabel i Tobol-Gröttvål. Här på bild plöjs elkabel och tomrör för fiber ner vid den längst norrut belägna fastigheten Lyckene Gröttvål. Trots allt strul med bidrag och regler att förhålla sig till går det ändå sakta framåt.

Närmast har vi att invänta bidragsomgång två som förmodligen blir i januari-februari?. Tidig höst som första beskedet löd!

Vad har då hänt sedan sommaren. Som jag skrev i G-nytt nr. 2 skulle vi tillsammans Årbotten, Råxed, Salbu-fiber försöka få till en träff med länsstyrelsen. Tjugofemte augusti var vi tre representanter där och pratade med två handläggare. (med helt olika syn på huruvida vi kunde ha en gemensam ansökan eller ej).

I avslaget på våra ansökningar i våras var motiveringen att vi hade för få anslutna abonnenter för att uppnå full poäng och att vi kunde slå samman våra nuvarande geografiska områden med ett eller flera andra områden. Detta var vad vi gjorde i vår nya gemensamma ansökan. Nu ryktas det om att små områden skall prioriteras istället så det är inte lätt att förhålla sig till länsstyrelsens besked hit och dit.

Vi fick i alla fall en del besked med oss och fortsätter som planerat. I fall att vi även i omgång två blir utan bidrag har vi börjat förbereda för alternativa finansieringar, men det får vi återkomma till längre fram.

Bo Eriksson Råxed Fiber

Redaktionen önskar alla läsare av denna tidning

**En God Jul och ett
Gott Nytt År!**

**Gunnarskogs
Pizzeria**

Öppet alla dagar!

Mån-Tor 1200-2200

Fre-Sön 1200-2300

RING FÖR BESTÄLLNING

0570-351 00

Ålgstråket 29, 670 35 Gunnarskog

Mera om veterantraktorrallyt

Arvika Bygdens LRF avd. i samarbete med Gunnarskogs Bygdelag och Vuxenskolan arrangerade lördagen den 11 juni 2016, det första "Veterantraktorrallyt" i Gunnarskogs historia.

Till Årets och rallyts första s.k. VIP gäst hade styrelsen i Arvika Bygdens LRF avd. enhälligt röstat fram den kände traktorreparatören Olle Höglund Ingersbyn.

Anmälningavgiften var frivillig och behållningen gick oavkortat till "BARNCANCERFONDEN". Berättigade att starta var traktorer som var fyrtio år eller äldre. Start och mål samt servering var förlagd till Gunnarskogs Bygdelags "Larstomta" i Stommen.

Serveringen skötte Larstomta BED & Breakfast med servering både inne och ute i parken. Trettiosex ekipage kom till start, därav fullföljde trettiofem. Tre av traktorerna med förare körde tur och retur Töksfors denna dag, tala om entusiaster. Efter anmälning fotograferades förare och traktorer, vilket publiceras via gunnarskog.nu. Banans sträckning var i huvudsak runt sjön Gunnern, en sträcka på 30 km. Två stopp gjordes det första vid bysågen i Årbotten där det bjöds på kaffe över öppen eld. Det andra vid Sälboda Bygdens bygdegård Fridhem, där fanns kaffe och bröd och annat gott. Efter målgång förättades prisutdelning av ordf. Per-Olov Ålander. Priset en plakett på fot av Gunnarskogs socken i miniatyr vanns av den förare som fullföljde hela banan med den äldste traktorn. Vinnare blev Per-Åke

Ivarsson Gårdsås med sin Ferguson "Grälle" 1947 årsmodell. Även lotteri med fina priser sålde bra denna strålande lördag. Efter att dieselröken lagt sej över nejden kände vi i styrelsen att detta kanske borde ha en uppföljare nästa år vid samma tidpunkt d.v.s. lördagen den 10 juni 2017. Summan som anmälningavgiften och lotteri samt övrigt inbringade blev 8.422:- vilket kommer att sättas in på "BARNCANCERFONDENS" konto. Vi vill samtidigt tacka alla som skänkt priser och som ställt upp frivilligt denna dag. Vi kan alla känna oss stolta över att vi jobbar för att lösa denna svåra sjukdoms gåta.

Rolf Nordling

LedinsGrusAB

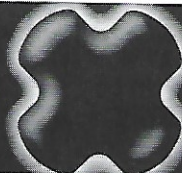

Vi utför stora och små krossningar med ambulerande krossverk samt utför grusleveranser efter dina behov!

GUNNARSKOG

0570-32044

COOP

EXTRA

Palmviken

010 4109 300

Styckåsen

010 4109 280

Framtidens skogsägare och digitala lösningar!

Vi hjälper dig att fatta kloka beslut om skog.

Vi erbjuder tjänster och rådgivning om skog, ekonomi, skatter, juridik och fastighetsaffärer.

Tommy Grenhage
Arvika, Eda,
Holmedal-Karlanda
Tel. 010-482 81 92
Sms 070-357 75 55

Victor Johansson
Eda, Ny, Köla,
Bogen, Skillingmark
Tel. 010-482 82 05
Sms. 070-322 65 69

Carl-Olof Ingels
Arvika, Säffle
Tel. 010-482 81 93
Sms: 070-322 65 25

Mellanskog ägs av 30 000 privata skogsägare. Vi verkar för ett fritt, lönsamt, uthålligt och miljöanpassat skogsbruk. För välskötta skogar ger mer tillbaka. Ring oss på 010-482 80 00 eller besök vår webbplats så berättar vi gärna mer. www.mellanskog.se

MELLANSKOG
Skogsägarna